

WESP JEUGDZORG
Componistenlaan 55a
2215 SN VOORHOUT
T 0252-372053
F 0252-371152
E jeugdzorg@wespweb.nl
W www.wespweb.nl

November 2008

Plannen maken en uitvoeren

Verkennend onderzoek naar de uitvoering van
Eigen Kracht-plannen door professionals in Overijssel

Colofon

Titel	:	Plannen maken en uitvoeren Verkennd onderzoek naar de uitvoering van Eigen Kracht-plannen door professionals in Overijssel
Auteurs	:	Fiet van Beek en Peter Gramberg
Medewerkers Stichting WESP	:	Fiet van Beek (projectleiding), Mariël Floor, Peter Gramberg, Catharina Mulder en Minke Verdonk
Met dank aan	:	Marianne Goorhuis, Marjan Krediet en Monique van Schagen
Opdrachtgever	:	Eigen Kracht <i>Centrale</i> , Zwolle
Financier	:	Provincie Overijssel
Ontwerp omslag	:	Laurien Stam, Zwolle

©2008 Stichting WESP (II)

Alle rechten zijn voorbehouden. Niets uit deze rapportage mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting WESP (II).

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 jo. het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471, en art. 17 Auteurswet 1912, dient men de krachtens art. 17 lid 2 Auteurswet 1912 verschuldigde vergoeding vooraf met WESP BV overeen te komen en te voldoen. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze rapportage in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (art. 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot Stichting WESP (II) te wenden.

No part of this report may be reproduced in any form, by print, photo-print, microfilm or any other means without written permission from Stichting WESP (II).

Inhoudsopgave

1	Opzet en aanleiding van het onderzoek.....	5
1.1	Inleiding.....	5
1.2	Onderzoeksvragen	6
1.3	Opbouw van het rapport	6
2	Methode en verloop van het onderzoek.....	7
2.1	Methode van onderzoek.....	7
2.2	Selectie van zaken en respons.....	7
2.3	Respondenten en verloop van de gesprekken.....	7
3	Kenmerken van de onderzochte Eigen Kracht-conferenties.....	11
3.1	Inleiding.....	11
3.2	Aantal Eigen Kracht-conferenties	11
3.3	Aanmelder.....	11
3.4	Achtergrondkenmerken	12
	3.4.1 Duur van de hulpverlening.....	12
	3.4.2 Hoofdpersonen	12
3.5	Achtergrondproblematiek	13
3.6	Vragen als uitgangspunt van de conferentie	13
3.7	De Eigen Kracht-conferentie	14
4	De plannen voor Jeffrey, Roos en Michel.....	15
4.1	Inleiding.....	15
4.2	Jeffrey (18 jaar).....	15
4.3	Roos (14 maanden).....	16
4.4	Michel (13 jaar)	19
5	De inhoud van het plan	23
5.1	Inleiding.....	23
5.2	Evaluatie	23
5.3	Noodplan.....	23
5.4	Wijziging verblijfplaats	23
5.5	Waardering plan	24
5.6	Aantal afspraken in het plan	24
5.7	Onderwerp van afspraken	25
5.8	Organisaties in de jeugdzorg.....	27
6	De uitvoering van de afspraken	29
6.1	Inleiding.....	29
6.2	De mate van uitvoering per maand	29
6.3	De mate van uitvoering en jeugdbescherming.....	32
6.4	De mate van uitvoering in relatie tot de aanmelder.....	32
6.5	De mate van uitvoering in relatie tot jeugdzorg.....	33
6.6	Zienswijze familie en professionals	33
6.7	Factoren die het uitvoeren van de afspraken bevorderen	33
6.8	Factoren die het uitvoeren van de afspraken belemmeren.....	34
6.9	Uitvoering evaluatie-afspraken en bijstellen plan.....	36

7 Conclusies en aanbevelingen	39
7.1 Inleiding.....	39
7.2 Conclusies	40
7.3 Aanbevelingen	41
Bijlagen	43
Bijlage 1: Brief ouders.....	45
Bijlage 2: Brief gezinsinformant	46
Bijlage 3: Brief organisaties	47
Referenties.....	49

1 Opzet en aanleiding van het onderzoek

1.1 Inleiding

Sinds 2003 werken het Bureau Jeugdzorg, de zorgaanbieders Commujon, Jarabee Jeugdzorg in Twente, Trias Jeugdhulp, en de Raad voor de Kinderbescherming in Overijssel samen aan de invoering van Eigen Kracht-conferenties in de jeugdzorg.

Zij willen bevorderen dat cliënten gemotiveerd en geactiveerd worden verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen situatie. Daartoe hebben zij besloten 'waar mogelijk' het middel van de Eigen Kracht-conferentie in te zetten. Hun streven wordt gesteund en financieel mogelijk gemaakt door de Provincie Overijssel.

Vanaf de start van Eigen Kracht-conferenties in Nederland worden deze systematisch onderzocht. Ook van de conferenties die in de provincie Overijssel zijn gehouden, zijn gegevens bekend (van Beek, 2006; van Beek en Verdonk 2007; Gramberg, 2008a; Schuurman, 2008). Uit deze onderzoeken blijkt ondermeer dat de meeste aanmeldingen tot een Eigen Kracht-conferentie leiden en de meeste Eigen Kracht-conferenties tot een door de familie en bekenden gemaakt plan. Daarnaast worden de Eigen Kracht-conferenties zowel door professionals als familieleden positief gewaardeerd. Volgens de professionals zijn effecten van Eigen Kracht-conferenties ondermeer dat het netwerk actiever wordt, de samenwerking tussen familie en professional toeneemt en verbetert en de situatie van het kind verbetert.

Er zijn afspraken gemaakt tussen de provincie Overijssel, de eerder genoemde Overijsselse instellingen in de jeugdzorg en de organisaties Lindenhout, Pactum en de Kij, om ervoor te zorgen dat Eigen Kracht een structurele inbedding in het beleid van de instellingen krijgt. Daarbij is van belang dat het aantal Eigen Kracht-conferenties toeneemt, maar ook dat de uitvoering van de door de families gemaakte plannen voorspoedig verloopt. Een aspect van de uitvoering van de plannen is de zorg, steun en hulp die families aan professionals vragen. Daarover gaat het in dit onderzoeksrapport.

Over de uitvoering van de plannen is al een ander bekend (van Beek, 2003). Zo weten we dat 80% van de afspraken in een plan wordt uitgevoerd door familie en bekenden. Bij de overige 20% zijn professionals nodig. Deze professionals komen veelal uit de jeugdzorg. Er zijn echter ook diensten van organisaties buiten de jeugdzorg nodig. Eveneens is bekend dat het merendeel van de afspraken worden nagekomen, maar dat het ook voorkomt dat afspraken niet worden uitgevoerd vanwege gewijzigde omstandigheden, verwachte situaties die zich niet voordoen, wachtlijsten, of veranderingen in draagkracht.

De Eigen Kracht *Centrale* laat standaard onderzoeken in welke mate de plannen drie maanden na de Eigen Kracht-conferentie zijn uitgevoerd. Daarvan wordt verslag gedaan in de jaarcijfers. Landelijke cijfers laten zien dat 49% van de respondenten van mening is dat het plan na drie maanden gedeeltelijk is uitgevoerd, volgens 38% is het plan geheel uitgevoerd, volgens 13% is het plan geheel niet uitgevoerd. Voor Overijssel waren deze cijfers in 2007 respectievelijk 66%, 24% en 10%. (Gramberg, 2008a; 2008b).

Het landelijke follow-up onderzoek is globaal en geeft geen antwoord op vragen als hoe snel de uitvoering van een plan ter hand genomen wordt, wat het aandeel van professionals is, hoe het komt dat afspraken deels of niet worden nagekomen en waar knelpunten en mogelijkheden liggen voor organisaties. Nu de implementatie in Overijssel

een structureel karakter krijgt, is het van belang meer gedetailleerde en provinciale informatie te verzamelen over de uitvoering van de plannen, waarbij de focus ligt op het professionele aandeel in de uitvoering van de plannen. Hiertoe wordt een verkennend kwalitatief onderzoek gedaan, waarbij de uitvoering van een vijftiental plannen gevolgd wordt gedurende 5 maanden.

1.2 Onderzoeksvragen

Het doel van het onderzoek is te achterhalen hoe de voortgang van de uitvoering van de plannen van Eigen Kracht-conferenties in de jeugdzorg plaatsvindt, in welke mate families de door hen gevraagde steun en hulp van professionals verkrijgen en welke factoren daarin een belemmerende dan wel bevorderende rol spelen.

Om deze hoofdvragen te kunnen beantwoorden, zijn de volgende subvragen geformuleerd:

- Hoeveel afspraken worden er gemiddeld per conferentie gemaakt? Bij hoeveel afspraken zijn professionals betrokken?
- In hoeverre krijgen families de diensten van professionals waarom zij hebben gevraagd?
- Aan welke organisaties vragen zij diensten en om welke diensten gaat het?
- Hoe verloopt de uitvoering van deze afspraken respectievelijk 1, 2, 3, 4 en 5 maanden na de Eigen Kracht-conferentie?
- Welke factoren spelen daarbij een rol volgens familieleden? Volgens professionals?
- Wat gebeurt er bij gewijzigde omstandigheden?

1.3 Opbouw van het rapport

Dit onderzoeksverslag is als volgt opgebouwd.

In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethode en het verloop van het onderzoek beschreven.

Hoofdstuk 3 geeft een kwantitatief overzicht met achtergrondgegevens van de 15 onderzochte conferenties.

Hoofdstuk 4 bevat een kwalitatieve beschrijving van drie van de vijftien cases.

Hoofdstuk 5 gaat over de inhoud van de plannen.

Hoofdstuk 6 handelt over de mate van uitvoering van de door professionals uit te voeren afspraken en de factoren die daarbij een rol spelen.

Het rapport sluit af met hoofdstuk 7 waarin een samenvatting, conclusies en aanbevelingen te vinden zijn.

2 Methode en verloop van het onderzoek

2.1 Methode van onderzoek

Het gaat om een kwalitatief verkennend onderzoek met kwantitatieve elementen. Er is gebruikt gemaakt van de volgende onderzoeksmethoden:

- telefonische interviews na 1, 2, 3, 4 en 5 maanden na de Eigen Kracht-conferentie met sleutelfiguren uit de familie en de professionals aan wie de familie diensten heeft gevraagd;
- bestudering van schriftelijke bronnen, te weten de plannen die in de Eigen Kracht-conferenties zijn gemaakt;
- verzamelen van kwantitatieve achtergrondgegevens over de betreffende Eigen Kracht-conferenties en gegevens over de klanttevredenheid; hierbij is gebruikt gemaakt van de voor landelijk onderzoek verzamelde registratiegegevens. Voor nadere beschrijving daarvan wordt verwezen naar het rapport van de meest recente jaarcijfers van Eigen Kracht (Gramberg, 2008b);
- voor de analyse de hierboven verzamelde data werd gebruik gemaakt van de programma's SPSS en Excel (zie ook 2.4).

2.2 Selectie van zaken en respons

Het onderzoek heeft betrekking op 15 zaken waarbij in een Eigen Kracht-conferentie een plan is gemaakt waarin diensten van professionals zijn gevraagd. De regiomanagers van Eigen Kracht in Overijssel hebben vanaf september 2007 elke zaak waarbij een plan gemaakt was en sprake van een vraag aan een organisatie, voorgelegd aan de onderzoekers. De onderzoekers hebben gecheckt of er inderdaad diensten aan professionals gevraagd werden. Als dat zo was, kon de zaak meedoen aan het onderzoek. Andere selectiecriteria zijn niet toegepast.

Vervolgens heeft de regiomanager de hoofdpersoon of de wettelijk vertegenwoordiger van de hoofdpersoon gebeld om medewerking aan het onderzoek. Op een na alle gezinnen hebben hun medewerking toegezegd. Het ene gezin dat niet mee wilde werken, vond het 'teveel worden'; hierbij speelde een rol dat een van de opvoeders in de gevangenis zat waardoor de ander zwaar belast was.

Als de wettelijk vertegenwoordiger van het kind toestemming had gegeven, werd hen een brief gestuurd om een en ander te bevestigen. Soms werd ook nog contact gezocht met een andere sleutelfiguur uit de familie. Ook werd een brief verzonden aan de in het plan genoemde professionals/organisaties (zie bijlage 1, 2 en 3). Alle betrokken professionals wilden meewerken aan het onderzoek.

2.3 Respondenten en verloop van de gesprekken

Om te kunnen achterhalen hoe de uitvoering van de plannen verloopt is van 15 Eigen Kracht-conferenties gesproken met minstens één sleutelfiguur uit de familie en alle professionals die in het plan van de familie een rol toebedeelt hebben gekregen.

Aan de leden van de familie werd gevraagd naar de situatie van het kind en gezin in het algemeen en de mate van uitvoering van de afspraken met de professionals. Aan de professionals werd alleen gevraagd naar hun eigen rol (afpraak). Desalniettemin vertelden zij veelal ook over de situatie van kind en gezin in het algemeen.

Met wie gesproken?	Totaal
Hoofdpersoon ¹	2
Ouders	14 ²
Familieleden	4
Overig sociaal netwerk	1
(Gezins)voogd	10
Medewerkers zorgaanbieders	6
Overige hulpverleners	23
Medewerker woningcorporatie	1
Leerkracht basisschool	1
<i>Totaal</i>	62

Het meest is gesproken met de categorie overige hulpverleners, gevolgd door ouders en (gezins)voogden. Niet in elke zaak was overigens sprake van jeugdbescherming.

Meerdere malen maakten professionals opmerkingen over het effect dat het systematisch nabellen door de onderzoeker had op hun handelen. Het vasthoudend navragen van de stand van zaken van de uitvoering van het plan, heeft er waarschijnlijk enigszins toe bijgedragen dat professionals afspraken (eerder) hebben uitgevoerd. In een tweetal zaken laten respondenten blijken dat dit het geval is.

Een voorbeeld ter illustratie. Er is aan een gezinsvoogd gevraagd taxivervoer te regelen. Bij het interview na twee maanden: 'O ja, gelijk even opschrijven, daar zou ik nog achteraan bellen'. Een maand later is het nog niet geregeld: 'O ja, dat schrijf ik even op'. Weer een maand later is de taxi geregeld en heeft de gezinsvoogd de afspraak uitgevoerd.

Het aantal informanten ligt gemiddeld op 4,1 per zaak. De spreiding per zaak is groot: van 2 tot 10 personen. Met de meesten is vijf maal gesproken. Bij de hulpverleners komt het vaker voor dat niet vijf maal met hen gesproken is, dan bij familieleden. Dit heeft te maken met een wisseling van persoon, overdracht naar een andere instantie, ziekte of vakantie.

Het aantal organisaties waarmee contact is onderhouden:

Bureau Jeugdzorg	14
Mediant	4
Jarabee	3
RIAGG	3
Trias	2
Carinova	1
Commujon	1
Icare	1
J.P. Van de Bentstichting	1
MEE IJsseloevers	1
Parabool	1
RIWB	1
Stichting de Kern	1
Stichting Borderline	1
Stichting Gereformeerd Jeugdwelzijn	1
Willem Schrikkerstichting	1
Zozijn	1
Basisschool	1
Woningcorporatie Vechtdal	1
Onbekend ³	1
<i>Totaal</i>	41

¹ Het betreft hier jongvolwassenen in de leeftijd van 19 tot 25 jaar

² 12 moeders, 2 vaders

³ Het betreft een organisatie die thuishulp verleent

Gemiddeld is er 2,5 keer gebeld voordat het gesprek tot stand kwam. De verschillen tussen familieleden (inclusief volwassen hoofdpersonen) en hulpverleners zijn daarbij gering.

	Gemiddeld aantal pogingen per maand	Gemiddelde gespreksduur per maand
Familie	2,3	13 minuten
Hulpverleners	2,6	9 minuten
<i>Totaal</i>	2,5	10 minuten

De spreiding is binnen beide categorieën groot. Het maximaal aantal keren dat gebeld moest worden totdat het gesprek gevoerd kon worden varieert bij de familieleden tussen de 1 en 12 keer; bij de hulpverleners tussen de 1 en de 9 keer. Hoe vaak er soms ook gebeld moest worden om iemand te pakken te krijgen, het komt nauwelijks voor dat iemand uiteindelijk niet te bereiken was. De gesprekken variëren van enkele minuten tot bijna een uur. Er is in totaal 2340 minuten gebeld, dit is 39 uur.

Plannen maken en uitvoeren

3 Kenmerken van de onderzochte Eigen Kracht-conferenties

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat over de achtergrondkenmerken van de zaken waarvan de uitvoering van het plan in dit onderzoek gevolgd is. Om deze gegevens in het juiste kader te kunnen plaatsen, volgt hier eerst wat informatie over de Eigen Kracht-conferentie en de totstandkoming van een Eigen Kracht-plan. Een Eigen Kracht-conferentie wordt voorbereid door een Eigen Kracht-coördinator, die geen inhoudelijke maar faciliterende taak heeft. De Eigen Kracht-coördinator probeert zoveel mogelijk betrokkenen bijeen te brengen, zowel mensen uit familie en netwerk als professionals die hen kunnen informeren. In de eerste ronde wordt het probleem geschetst, informatie gegeven over mogelijke oplossingen en stellen familie en bekenden vragen aan elkaar en de professionals. Daarna volgt een besloten tijd waaraan alleen familie en bekenden deelnemen. Zij maken een plan, dat zij vervolgens in de derde ronde presenteren. Indien er sprake is van jeugdbescherming, wordt het plan door de (gezins)voogd getoetst op of er voldoende waarborgen zijn voor de veiligheid van het kind.

3.2 Aantal Eigen Kracht-conferenties

De onderzoeksgegevens in dit hoofdstuk hebben betrekking op 15 Eigen Kracht-conferenties die in Overijssel gehouden zijn.

3.3 Aanmelder

Van de 15 aanmeldingen is ongeveer de helft afkomstig van organisaties, de rest uit de familiekring. Bureau Jeugdzorg is de grootste professionele aanmelder met 5 zaken. In verhouding tot het landelijk gemiddelde en de jaarcijfers voor Overijssel ligt het aantal zaken dat via een familielid is aangemeld in dit onderzoek beduidend hoger (2007: landelijk 14%, Overijssel 29%).

Aanmelder	Aantal
Uit kring familie en bekenden	8
Bureau Jeugdzorg - jeugdbescherming	3
Bureau Jeugdzorg - vrijwillig	2
Raad voor de Kinderbescherming	1
Zorgaanbieders	1
<i>Totaal</i>	15

Er zijn drie zaken waarin de jeugdbeschermer de aanmelder is. Dat wil niet zeggen dat er in de andere zaken geen jeugdbescherming is; het kan ook zijn dat een kind onder toezicht van de jeugdbescherming staat, maar dat een familielid of zorgaanbieder de aanmelding doet. In totaal is er in 9 van de 15 zaken sprake van een jeugdbeschermingsmaatregel.

3.4 Achtergrondkenmerken

3.4.1 Duur van de hulpverlening

Duur hulpverlening	Aantal
Geen hulpverlening	2
0 - 1 jaar	1
1 - 2 jaar	4
2 - 5 jaar	4
5 - 10 jaar	1
Onbekend	3
<i>Totaal</i>	15

3.4.2 Hoofdpersonen

In de 15 conferenties zijn er 24 hoofdpersonen: 21 kinderen en drie keer een volwassene in de leeftijd van 18-25 jaar.

Het gaat om 14 meisjes en 10 jongens. In de volgende tabel staat hun leeftijd. In vergelijking met de jaarcijfers 2007 van Overijssel en landelijk ligt het aantal zaken waarbij jonge kinderen tot 4 jaar betrokken zijn hoger. De groep 5-12 jarigen is in dit onderzoek kleiner dan gemiddeld in Overijssel, maar correspondeert wel met het landelijk beeld.

Leeftijd kind	Aantal	Landelijk	Overijssel
0 - 4 jaar	7 (29%)	19%	7%
5 -12 jaar	8 (33%)	33%	55%
13 -18 jaar	6 (25%)	33%	32%
18 jaar en ouder	3 (13%)	15%	6%
<i>Totaal</i>	24 (100%)	100%	100%

De 24 hoofdpersonen hebben vrijwel allemaal de Nederlandse etniciteit. Drie kinderen hebben een Molukse achtergrond.

De hoofdpersonen wonen het meest in een gezin: bij ouders of pleegouders, of familie en bekenden. De drie volwassen hoofdpersonen wonen zelfstandig.

Verblijfplaats	Aantal
Bij (één van de) ouders	9
Familie of bekenden	1
Crisis- of leefgroep	2
Pleeggezin	9
Zelfstandig	3
<i>Totaal</i>	24

3.5 Achtergrondproblematiek

In totaal zijn 37 achtergrondproblemen bekend; dat is 2,5 probleem per conferentie. Dit aantal ligt iets hoger dan het gemiddelde voor alle Overijsselse Eigen Kracht conferenties in 2007 (2,1).

Achtergrondproblematiek	Aantal
Pedagogische onmacht/verwaarlozing	6
Gedragsproblemen kind	5
Echtscheidingsperikelen	4
Overbelasting ouders	4
Psychiatrische problematiek ouders	3
Huiselijk geweld	3
Huisvestingsproblemen	3
Verstandelijke beperking ouders of kind	3
Diversen	6
<i>Totaal</i>	37

Problemen die te maken hebben met pedagogische onmacht en verwaarlozing komen het meest voor, gevolgd door gedragsproblemen van het kind en echtscheidingsperikelen. Deze volgorde komt grotendeels overeen met de cijfers van alle in Overijssel in 2007 gehouden conferenties.

3.6 Vragen als uitgangspunt van de conferentie

Elke Eigen Kracht-conferentie draait om een aantal van tevoren door de aanmelder en familie geformuleerde vragen. Bij deze 15 conferenties zijn in totaal 35 vragen geformuleerd, een gemiddelde van 2,3 vraag per situatie. Vragen die te maken hebben met de woonplek van het kind komen het meest voor, gevolgd door vragen over de opvoeding en een omgangsregeling.

Vragen voor conferentie	Aantal
Woonplek (waar moet het kind wonen)	10
Opvoeding	6
Omgangsregeling met ouders/anderen	4
Gedrag kind	4
Voorziening gezag	2
Huiselijk geweld	2
Medische kwesties	2
Diversen	5
<i>Totaal</i>	35

In vergelijking met de jaarcijfers 2007 Overijssel ligt het aantal conferenties over de gewenste woonplek bij deze 15 zaken hoger.

Enkele voorbeelden van de geformuleerde vragen uit de geselecteerde plannen:

- Hoe voorkomen we uithuisplaatsing?
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat N. weer thuis kan wonen?
- Wat is ervoor nodig dat N. een goede opvoeding krijgt en de praktische zaken goed geregeld worden?
- Wat is ervoor nodig om de onderlinge afstemming tussen de mensen die N. opvoeden te verbeteren en voor mij (vader) om meer opvoedingsverantwoordelijkheid te kunnen dragen?
- Wat is ervoor nodig om binnen ons gezin meer evenwicht te krijgen?
- Wat moet er gebeuren als de baby geboren is en het minder goed met de moeder gaat?
- Hoe kan zij het contact met haar familie verbeteren?
- Hoe kunnen we weer tot een prettige gezinssituatie komen?

3.7 De Eigen Kracht-conferentie

De meeste conferenties hebben in totaal tussen de 5 en 8 uur geduurd. Voor de besloten tijd hadden de meeste families minimaal 3 uur nodig. Deze cijfers komen overeen met het landelijke en Overijsselse gemiddelde.

In totaal hebben 215 personen deelgenomen aan de 15 Eigen Kracht-conferenties. Dat is 14,3 deelnemers per conferentie, hetgeen overeenkomt met het landelijk gemiddelde. Dit aantal is uitgezonderd de coördinator. De kleinste conferenties telde 8 deelnemers, de grootste conferentie 24 deelnemers.

De aanwezigen zijn onder te verdelen in drie categorieën: familie, sociaal netwerk en professionals. Van de aanwezigen behoort 62% (133 personen) tot de familie, 26% (56 personen) tot het sociaal netwerk en 12% (26 personen) tot de professionals.

4 De plannen voor Jeffrey, Roos en Michel

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk laten we zien hoe de uitvoering van een plan kan verlopen. We beschrijven drie zaken, waarin de leeftijd van de hoofdpersoon en de problematiek sterk verschillen. Zo ook het verloop van de uitvoering van het plan.

De namen Jeffrey, Roos en Michel zijn gefingeerd. Ook zijn, met uitzondering van Bureau Jeugdzorg en MEE, de namen van de organisaties vervangen door het type organisatie.

4.2 Jeffrey (18 jaar)

De situatie bij aanmelding

Jeffrey is na ruzie weggelopen bij zijn pleegouders. Hij woont tijdelijk bij de ouders van een bevriend gezin. Hij wil graag in aanmerking komen voor een project voor begeleid wonen. Bij aanmelding is hij nog net minderjarig.

De Eigen Kracht-conferentie

De conferentievraag is: 'Hoe kan Jeffrey in aanmerking komen voor een begeleid wonen project?'. De conferentie vindt in het weekend plaats. Er zijn 10 personen: Jeffrey zelf, drie leden van het gezin waar hij op dat moment verblijft, zijn zusje, drie kennissen en twee mensen van de voetbalclub. Er zijn geen professionals, maar is er een medewerker van een zorgaanbieder telefonisch bereikbaar. Deze persoon wordt tweemaal gebeld. De conferentie duurt nog geen drie uur. De aanwezigen nemen zich voor om na een tijd het plan te evalueren en weer bij elkaar te komen als zaken anders lopen dan voorzien. Ze leggen dat in het plan vast.

Het plan

In het plan staan tien afspraken. Bij drie daarvan zijn diensten van professionals nodig. Dat zijn de volgende afspraken:

- Jeffrey zal contact zoeken met Bureau Jeugdzorg om zich aan te melden voor het begeleid wonen project van zorgaanbieder X.;
- een van de bekenden van de voetbalclub zal contact opnemen met de woningcorporatie om contacten te leggen bij zorgaanbieder X.;
- iemand van een verzekeringsbureau zal langskomen om alle verzekeringen van Jeffrey in orde te brengen.

Na een maand

Na een maand zijn de drie afspraken waarbij professionals nodig zijn gerealiseerd. De bekende van de voetbalvereniging kent veel mensen uit de plaatselijke gemeenschap, ondermeer de contactpersoon van de woningcorporatie die weer contact heeft met zorgaanbieder X. Hierdoor komt het contact snel tot stand. De woningcorporatie heeft één woning aan de zorgaanbieder ter beschikking gesteld voor dit project. De afspraak met

betrekking tot het regelen van de verzekeringspapieren is uitgevoerd. Een familielid van het gezin waar Jeffrey verblijft werkt bij een verzekeringsmaatschappij en heeft samen met hem de verzekeringen in orde gemaakt.

Jeffrey zelf houdt zich aan zijn afspraak en belt Bureau Jeugdzorg om zich aan te melden voor het project. Hij krijgt informatie van de zorgaanbieder en uitleg over de te volgen procedure. De zorgaanbieder neemt ook contact op met de mensen waar Jeffrey tijdelijk verblijft. Op verzoek van de zorgaanbieder neemt Jeffrey contact op met de jeugdbescherminginstelling waar hij tot zijn 18^e onder viel. Zij gaan zijn dossier doorsturen. Hierdoor is er geen uitgebreide intake nodig en kan een indicatie snel worden afgegeven. Er moet alleen nog een casemanager aangewezen worden.

Na twee maanden

Jeffrey verblijft nog bij het bevriende gezin. Het woonproject is op het laatste moment niet doorgegaan vanwege gedoe tussen twee jongeren die er al woonden. De contactpersoon van de woningcorporatie heeft wel iets anders kunnen regelen. Jeffrey denkt dat hij binnen 2 weken in de woning kan trekken en dan wekelijks hulp zal krijgen van de zorgaanbieder.

Na drie maanden

Jeffrey zit in zijn nieuwe huisje. Hij krijgt af en toe begeleiding van de zorgaanbieder. Hij merkt dat hij het steeds minder nodig heeft.

Na vier maanden

Jeffrey heeft hij nog 1 x per twee weken een gesprek met de zorgaanbieder. Jeffrey is blij met zijn huisje en woont daar met veel plezier. Het gaat naar eigen zeggen goed met hem. De zorgaanbieder bevestigt dat; Jeffrey heeft het financieel, relationeel en sociaal goed op orde. Zijn huisje is ook netjes en gezellig. Voorlopig zal de zorgaanbieder regelmatig contact met hem houden. Al was het maar om te voorkomen dat als het minder gaat, Jeffrey de intakeprocedure weer van voor af aan moet doorlopen.

Na vijf maanden

Jeffrey zit goed in zijn vel. De zorgaanbieder is dik tevreden. Jeffrey redt het. Hij pikt de dingen goed op. Bijvoorbeeld over kwijtschelding van schulden: als de zorgaanbieder bij hem komt, dan heeft hij alle papieren op orde en er netjes kopieën van. Hoef hij niet naar te zoeken. Eind deze maand beslissen ze of ze het contact helemaal op afroep doen.

Resumerend

Het plan is geheel uitgevoerd, maar desondanks is het anders gelopen dan verwacht werd. Door contacten van Jeffrey's netwerk, de korte lijnen in de plaatselijke gemeenschap, de snelle medewerking van Bureau Jeugdzorg en de voormalige jeugdbescherminginstelling kon Jeffrey op korte termijn bij de zorgaanbieder terecht. Jeffrey is op een plek terecht gekomen waar hij voor zichzelf kan zorgen en een beroep op steun kan doen, als hij het nodig heeft.

4.3 Roos (14 maanden)

De situatie bij aanmelding

De vader van Roos zit in de gevangenis. Haar moeder is niet in staat haar een goede opvoeding te geven. Roos gaat voor crisisopvang naar een pleeggezin. Maar waar kan zij daarna wonen? De gezinsvoogd vraagt om een Eigen Kracht-conferentie.

De Eigen Kracht-conferentie

De gezinsvoogd heeft een ondergrens aan de uitkomst van de conferentie gesteld: Roos gaat niet terug naar vader en moeder. Wel wordt gevraagd waar Roos kan wonen en welke omgangsregeling met moeder getroffen kan worden. De conferentie wordt op een doordeweekse dag gehouden. De conferentie duurt tussen de 5 en 8 uur. Er zijn 16 aanwezigen: 14 familieleden van zowel vaders- als moederszijde, de gezinsvoogd en een medewerker van een zorgaanbieder (pleegzorg). De tante en oom van Roos bieden aan haar in huis te nemen.

Het plan

De opbrengst van de conferentie is een gedetailleerd plan met 49 afspraken. Bij 12 daarvan zijn diensten van professionals nodig. Dat zijn de volgende afspraken:

- bezoeksregeling van moeder vindt om de drie weken plaats in het gebouw van Jeugdzorg totdat pleegzorg (bij oom en tante-red) definitief is goedgekeurd;
- data voor bezoeksregeling worden door Jeugdzorg geregeld;
- bij ziekte van moeder deze afspraak afzeggen bij Jeugdzorg;
- pleegouders moeten in het bezit komen van medische gegevens van beide ouders;
- moeder gaat een ouderschapskursus volgen;
- pleegouders nemen contact op met Jeugdzorg om bij elkaar te komen voor evaluatie;
- als pleegouders ondersteuning behoeven (in verband met vermeende achterstand bij Roos) moet dit via Jeugdzorg geregeld worden;
- voordat Roos een dagje zonder pleegouders bij familie verblijft, zal Jeugdzorg controleren of alles veilig en schoon is op desbetreffend adres;
- het plan zal worden gestuurd naar de gezinsvoogd;
- via de huisarts zal de vader worden aangemeld voor een agressiekursus;
- vader zal worden aangemeld voor begeleiding door MEE;
- vader zal een ouderschapskursus volgen.

Na een maand

Na één maand is Roos nog niet bij oom en tante. Tante ervaart dat niet als probleem omdat het belangrijk is dat Roos in alle rust kan komen. Daarom gaat tante één keer per week naar Roos in het huidige pleeggezin en komt Roos één keer in de week bij tante haar middagslaapje doen. Als dat goed gaat, komt Roos misschien helemaal bij tante en oom. Zolang dat nog niet zo is, zijn de overige afspraken tot nu toe niet van toepassing. Jeugdzorg is bezig met de uitbreiding van de bezoeksregeling. Volgens de gezinsvoogd is moeder er slechter aan toe dan tijdens de conferentie.

De moeder van Roos zegt dat ze van niets weet en dat ze er buiten wordt gehouden. Ze heeft Roos 3 weken geleden voor het laatst gezien bij het crisispleeggezin en daarna niets meer gehoord.

Na twee maanden

Roos woont nu bij oom en tante. Het gaat heel goed met haar: ze eet goed, slaapt goed, gaat bijna lopen, babbelt heel veel. Haar moeder is één keer naar haar zus gegaan om Roos te bezoeken. Tante weet niet zeker of ze daarvoor toestemming had moeten vragen aan de gezinsvoogd. Ze vindt zelf dat het moet kunnen zonder strikte afspraken. Moeder komt niet vaak, de bezoeksregeling levert geen problemen op. De gezinsvoogd vindt deze wijziging ten opzichte van het oorspronkelijk plan prima. Ze vindt het eigenlijk geen verandering, maar meer een logisch vervolg van het plan. Het plan moest zo gemaakt worden - met voor allebei de families dezelfde afspraken - omdat het anders zou lijken alsof de familie van moeder voorgetrokken werd. De familie van vader kan ook op bezoek komen.

Na drie maanden

Er is rust en geen wijzigingen in de bezoeksregeling. Met moeder gaat het beter; ze ziet dat het goed gaat met haar dochter en dat geeft haar zelf ook meer rust. Ze was wel even in verwarring toen iemand haar had verteld dat Roos weer bij haar zou komen wonen. De gezinsvoogd heeft haar uitgelegd dat dit niet aan de orde is. Zolang vader nog in de gevangenis zit, zijn de afspraken die met hem en zijn familie zijn gemaakt nog niet van toepassing.

Na vier maanden

Vier maanden na de Eigen Kracht-conferentie komt vader uit de gevangenis. Volgens afspraak krijgt hij de gelegenheid om Roos eens per drie weken te zien op het kantoor van Jeugdzorg. Hij maakt gelijk nadat hij vrij komt een afspraak met Jeugdzorg. Vervolgens komt hij zonder opgave van redenen niet opdagen. De tweede afspraak gaat ook niet door, omdat Roos ziek is. De afspraken met betrekking tot het volgen van een ouderschapskursus, een cursus omgaan met agressie en het zich melden bij MEE voor begeleiding zijn niet uitgevoerd.

Na vijf maanden

Aan het eind van de onderzoeksperiode staat er een nieuwe afspraak gepland met de vader. Het is nu zo geregeld dat de vader één keer per vier weken in plaats van één keer per drie weken Roos zal zien bij Bureau Jeugdzorg. Vader heeft zich niet aangemeld voor de diverse cursussen en begeleiding. Met Roos gaat het wat minder goed. Ze vertoont agressief gedrag en knijpt andere kinderen. Tante wil even aanzien hoe dit loopt en niet gelijk bij de gezinsvoogd aan de bel trekken, maar praat er wel over bij het consultatiebureau.

Resumerend

De (gedetailleerde) afspraken uit dit plan zijn in beperkte mate uitgevoerd. De afspraken die te maken hebben met omgang en bezoek van moeder blijken minder strak uitgevoerd te hoeven worden dan afgesproken. Het bezoek van moeder geeft geen overlast en ze komt niet heel vaak. Moeder vindt wel dat ze 'er' teveel buiten wordt gehouden. De uitvoering van de afspraken die voor de vader gemaakt zijn verloopt lastiger. Hij was er ook niet bij toen de Eigen Kracht conferentie gehouden werd (zat toen in detentie) waardoor de afspraken over hem gemaakt zijn en niet met hem. Dit is wellicht de reden dat hij 'zijn' afspraken niet nakomt. Hij meldt zich niet aan voor de diverse trainingen die voor hem bedacht zijn en komt, na een aanvankelijk snelle afspraak, met moeite zijn bezoeksregeling na.

4.4 Michel (13 jaar)

De situatie bij aanmelding

De ouders van Michel zijn gescheiden. Michel woont bij zijn moeder. Zij heeft een niet aangeboren hersenbeschadiging die haar functioneren negatief beïnvloedt. Ze heeft moeite om dingen te onthouden en kan zich niet goed mondeling uitdrukken. Ze heeft een vriend, die niet bij haar inwoont. Tussen Michel en haar vriend klikt het niet, hetgeen tot spanningen leidt. Moeder heeft moeite om duidelijke afspraken te maken en om het gezinsleven te structureren.

De Eigen Kracht-conferentie

De conferentie wordt aangemeld door een vertegenwoordiger van de Raad voor de Kinderbescherming. De voorliggende vraag: Hoe kunnen we voorkomen dat Michel uit huis geplaatst wordt? Als achterliggende problematiek worden gedragsproblemen, overbelasting van de ouders, huiselijk geweld en problemen met school genoemd.

De conferentie neemt in totaal tussen de 5 en 8 uur in beslag. Er zijn 10 personen aanwezig: Michel zelf, zijn ouders, moeders vriend, de vriendin van de vader en twee tantes van Michel (moederszijde). Er zijn drie professionals: de gezinsvoogd, een maatschappelijk werker (AMW) en een begeleider thuiszorg.

Het plan

De opbrengst van de conferentie is een gedetailleerd plan met 5 afspraken. Bij alle afspraken zijn diensten van professionals nodig:

- Michel wordt aangemeld voor een 24-uurplaats bij Bureau Jeugdzorg. Totdat dit gerealiseerd is, blijft hij thuis bij moeder;
- de vriend van moeder meldt zich bij MEE. Het algemeen maatschappelijk werk helpt hem hierbij;
- voor Michel wordt bij Bureau Jeugdzorg een diagnostisch traject opgestart;
- de begeleider van de thuiszorg helpt moeder, de vriend van de moeder en Michel zelf met het opstellen van regels voor thuis;
- Bureau Jeugdzorg onderzoekt of Intensieve Orthopedagogische Gezinshulp ingezet kan worden.

Met name afspraak één is opvallend, omdat de oorspronkelijke vraag van de conferentie juist gericht is op het thuis laten wonen van Michel. Een zus van moeder vertelt dat er een 2-sporen beleid is afgesproken. Het zou goed zijn voor Michel als hij een tijdje ergens anders zou wonen, maar omdat er een lange wachttijd zal zijn, is nu ook gekozen voor de inzet van hulp in huis. De gezinsvoogd zou uitzoeken of het mogelijk is om 2 verschillende indicaties aan te vragen.

Na een maand

Michel is nog niet aangemeld voor de 24-uurs plaats. Het plan van aanpak van de gezinsvoogd was nog niet klaar. Ook de afspraak om een diagnostisch traject te starten is nog niet uitgevoerd. De gezinsvoogd is aan het uitzoeken welke organisatie dit het snelste

kan bieden. Het is wel de bedoeling dat dit snel gaat gebeuren omdat het eigenlijk de bedoeling was om dit vóór de 24-uurs plaatsing geregeld te hebben. Het onderzoek dat zou worden ingezet om Intensieve Orthopedagogische gezinshulp in te schakelen heeft in zoverre iets opgeleverd dat duidelijk is dat er een enorme wachtlijst is. De gezinsvoogd vraagt zich af of IOG wel geschikt is en denkt meer aan iets voor meervoudige problematiek. De gezinsvoogd meldt dat de zaak wordt overgedragen aan een andere jeugdbescherminginstelling; een reden wordt niet gegeven.

De afspraak dat de vriend van de moeder zich zou aanmelden bij MEE is uitgevoerd zoals afgesproken. De begeleider van het algemeen maatschappelijk werk heeft eerst zelf contact gehad met MEE, vervolgens met de vriend geoeftend, waarna hij zelf gebeld heeft om zich aan te melden.

Het opstellen van de huisregels met medewerking van de thuiszorg is ook uitgevoerd.

Na twee maanden

De zaak is overgedragen aan een andere jeugdbescherminginstelling. De nieuwe gezinsvoogd meldt tijdens het interview dat zij het dossier nog maar net heeft gekregen en nog weinig over de zaak weet. Volgens haar zijn de afspraken met betrekking tot de 24-uurs plaats inmiddels wel uitgevoerd. Dit wordt door de andere professionals bevestigd. Moeder geeft echter aan dat zij daarvan niet op de hoogte is en ook niets weet van de voortgang van de andere afspraken.

De contactpersoon van het algemeen maatschappelijk werk vindt dat er meer rust in het gezin gekomen is. Er is inmiddels een persoon aangewezen die gespecialiseerd is in niet-aangeboren hersenafwijkingen. Binnenkort is er een eerste gesprek voor de overdracht. Stiefvader is inmiddels door MEE uitgenodigd voor een eerste gesprek.

Na drie maanden

De maand daarna gebeurt er niet zoveel. Michel staat nog steeds op de wachtlijst. De gezinsvoogd vertelt dat er thuis niet veel verbeterd, ondanks de inschakeling van intensievere hulp thuis. Er komt steeds meer aan het licht wat er thuis speelt. De beperking van moeder is veel groter dan werd ingeschat. Er wordt niet meer gekookt. Het frustriert moeder, hetgeen soms tot agressief gedrag leidt. Het blijkt nu dat Michel wel héél veel in huis doet. Er zal op korte termijn overleg plaatsvinden met de hulpverlenende instanties.

Na vier maanden

De hulpverlener van MEE heeft grote zorgen over Michel. Ze zegt dat ze er vaart achter zet om Michel "zo gauw mogelijk uit huis te krijgen, als crisis." Dit zal ze ook adviseren aan de voogd. Reden: er komt een wisseling van hulpverleners in het gezin. Hierdoor worden moeder en haar vriend agressief: er wordt gemept. De vriend van moeder was aangemeld bij MEE, maar kon daar alleen sociale vaardigheidstraining krijgen. Dit is niet voldoende voor de vriend. Hij is terugverwezen naar de huisarts voor verwijzing naar een instelling voor cognitieve revalidatie.

De beoogde Intensieve Orthopedagogische Gezinshulp is niet doorgegaan. Er zijn wachtlijsten. Er wordt een alternatief gezocht bij een andere zorgaanbieder.

Na vijf maanden

Er is een evaluatie van de Eigen Kracht-conferentie geweest. Hierbij waren moeder en haar vriend, vader en zijn vriendin, Michel, twee tantes van Michel en de ambulante begeleider van de zorgaanbieder aanwezig, die moeder begeleidt. De begeleider komt twee keer in de week bij moeder en legt de aanwezigen uit wat ze daar doet. De familie ziet dat de moeder geleidelijk achteruit gaat. Haar vriend kan het gat dat er zo valt in de opvoeding van Michel niet opvangen. Het wordt een emotionele avond en de conclusie van de avond is dat Michel uit huis geplaatst zal worden. Michel is het daarmee eens. Hij staat op de wachtlijst voor een groep. De gezinsvoogd heeft dit geregeld. De diagnostische

testen zijn nog niet afgerond. Er is geen plan gemaakt voor de tijd tussen nu en het moment dat Michel in een groep terecht kan. Vader wil crisisopvang. De begeleider van de moeder wil kijken of moeder naar begeleide therapie kan bij een plaatselijk activiteitscentrum. Dan komt zij meer onder lotgenoten en leeftijdgenoten.

Resumerend

Het aantal bij deze zaak betrokken instanties is groot. Er wordt tijdens de vijf maanden geregeld van instantie gewisseld. Dit komt de voortgang van het traject niet ten goede. Soms kan de gevraagde instantie de hulp niet leveren of sluit het aanbod niet goed aan op de vraag met als gevolg dat deze afspraken niet worden uitgevoerd. De toestand van moeder verslechtert gedurende de vijf maanden na de conferentie. Een andere complicerende factor zijn de wachtlijsten. Gaandeweg het traject wordt het steeds duidelijker dat uithuisplaatsing de beste oplossing is. Daar werd al rekening mee gehouden tijdens de Eigen Kracht-conferentie (2-sporen beleid in het plan). De familie besluit tijdens de evaluatie dat een uithuisplaatsing nu echt noodzakelijk is.

Plannen maken en uitvoeren

5 De inhoud van het plan

5.1 Inleiding

In dit onderzoek worden 15 plannen onderzocht waarin familie en bekenden om professionele diensten vragen. De afspraken die alleen door familieleden worden uitgevoerd, zijn buiten beschouwing gelaten. Het gaat hier om de afspraken waarbij op een of andere manier een professional betrokken is.

In dit hoofdstuk wordt de inhoud van de 15 plannen beschreven, evenals de waardering van de plannen door de betrokkenen. Gegevens over de mate van uitvoering van deze plannen zijn te vinden in hoofdstuk 6.

5.2 Evaluatie

In 12 plannen is opgenomen dat de familie op een later tijdstip bij elkaar komt om te evalueren. Daarbij wordt in 6 plannen de aanwezigheid van professionals gewenst geacht. Daarnaast staat in 2 plannen aangegeven dat de aan- of afwezigheid van de professionals van de omstandigheden afhangt.

5.3 Noodplan

In 13 gevallen is een afspraak gemaakt over wat de betrokkenen doen als de uitvoering van het plan anders loopt dan voorzien. Meestal spreken zij af welke betrokkenen dan weer bij elkaar komen. In 6 gevallen wordt bij voorbaat de aanwezigheid van professionals gewenst. In 5 gevallen komt alleen de familie of het sociaal netwerk bijeen en in 2 gevallen zal op het moment dat het nodig is bekeken worden wie erbij aanwezig zullen zijn.

5.4 Wijziging verblijfplaats

In 7 plannen staan afspraken die inhouden dat er een verandering van verblijfplaats op zal treden. Het gaat om 12 personen: 11 minderjarigen en één meerderjarige.

De veranderingen zijn als volgt:

- 5 personen woonden in een pleeggezin, maar gaan nu naar de ouders;
- 2 personen woonden in een groep, maar gaan nu naar de ouders;
- 1 persoon woonde bij de ouders, maar gaat nu naar een groep;
- 1 persoon woonde bij familie, maar gaat nu naar de ouders;
- 1 persoon woonde in de crisisopvang, maar gaat nu een groep;
- 1 persoon woonde in een pleeggezin, maar gaat nu naar familie;
- 1 persoon woonde bij bekenden, maar gaat nu naar begeleid zelfstandig wonen.

Dit betekent dat het resultaat van de conferentie in de meeste gevallen (9 van de 12) is dat er van minder intensieve jeugdzorg gebruik gemaakt wordt. In twee situaties wordt er van meer intensieve jeugdzorg gebruik gemaakt, in één situatie van even intensieve zorg.

5.5 Waardering plan

In het kader van het algemeen tevredenheidsonderzoek naar Eigen Kracht-conferenties, hebben de deelnemers tevredenheidformulieren ingevuld. Een van de vragen op deze formulieren gaat over hun tevredenheid over het plan. Hen wordt gevraagd het plan een rapportcijfer te geven.

Door volwassenen uit familie- en netwerk

Van de 104 personen die het tevredenheidformulier hebben ingevuld, vinden 100 mensen (96%) dat er voldoende mensen aanwezig waren om een plan te maken. Het plan wordt door de meerderheid als goed bestempeld. Gemiddeld geven de 104 respondenten op deze vraag een 7,8. Twee respondenten geven een onvoldoende (1 x een 4 en 1 x een 5). Negen mensen geven het rapportcijfer 10.

Door kinderen

Bij 7 van de 15 conferenties waren in totaal 25 minderjarige kinderen aanwezig: 14 als hoofdpersoon en 11 als vriend of familielid. Van de aanwezige minderjarigen hebben 13 kinderen een tevredenheidformulier ingevuld. Zij geven het plan gemiddeld een 7,4 als rapportcijfer. Er is één onvoldoende (een 4). De jonge respondenten vinden allemaal dat er genoeg mensen aanwezig waren om het plan te maken.

Door aanmelder/professional

Bij 7 van de 15 conferenties is de aanmelder afkomstig uit het professionele circuit. Zij hebben allen een tevredenheidformulier ingevuld. Het plan wordt gemiddeld met een 7,0 gewaardeerd.

Vanwege het feit dat het in dit onderzoek gaat om de professionals, volgen hier van hen enkele citaten ter toelichting:

'Een 7. Het plan voldoet aan de kaders, maar geeft minder ruimte aan moeder dan ik van tevoren gedacht had. Het is een veilige start waarvanuit verder gekeken wordt wat de mogelijkheden voor uitbreiding zijn.'

'Een 8. Goede overdracht en ook echt gericht op een betere situatie voor zowel moeder als zoon. Heel reëel ook; de problemen zijn erkend en zeker niet gebagatelliseerd. Alle mogelijkheden zijn bekeken, mensen hebben goed hun grenzen weten te behouden.'

5.6 Aantal afspraken in het plan

De 15 plannen bevatten in totaal 382 afspraken, oftewel gemiddeld 25,4 afspraken per plan. Het aantal afspraken varieert van 7 tot 49. Deze variëteit heeft naast inhoudelijke redenen ook te maken met de manier van aanpak van families. Waar in het ene plan de afspraak de hoofdlijn op papier is gezet, is in het andere plan een vergelijkbare afspraak uiteengezet in een groot aantal kleinere afspraken. Het ene plan is meer gedetailleerd en concreet dan het andere. Waar sommige families behoefte hebben aan zeer concrete duidelijke afspraken, is voor andere families de grote lijn voldoende.

Van de 382 afspraken is in 116 gevallen de inschakeling, hulp en steun van professionals noodzakelijk of gewenst. Dit betekent dat per plan gemiddeld 7,7 afspraken te maken

hebben met de diensten van professionals. De spreiding rondom dit gemiddelde varieert van 3 tot 18 afspraken.

Het aandeel van de afspraken die met professionals te maken hebben, bedraagt gemiddeld 30%. Dit percentage ligt hoger dan uit eerder onderzoek bekend was (20%).⁴ Hierbij zal als verklaring meespelen dat de plannen geselecteerd zijn op het aanwezig zijn van afspraken met professionele hulpverleners.

De variëteit in de plannen is wederom groot. Met als uitersten dat er een plan is waar alle 7 afspraken met professionals te maken hebben en een plan waarin van de 36 afspraken er slechts 2 met professionals te maken hebben.

5.7 Onderwerp van de afspraken

Er is nagegaan over welke onderwerpen de afspraken gaan die met professionals te maken hebben. De meeste van deze afspraken zijn gericht op het verbeteren van de opvoedingssituatie (45%), gezondheid (16%), wonen (10%) en onderwijs (5%).

Onderwerp	Aantal afspraken waarbij professionals betrokken zijn
Opvoeding	50
Gezondheid	20
Wonen	11
Onderwijs/opleiding	6
Omgangsregeling	4
Financiën	4
Diversen	21
<i>Totaal</i>	116

Opvoeding

Bijna de helft van de afspraken met professionals heeft te maken met vragen over de opvoeding en/of het inschakelen van opvoedingsondersteuning. De behoefte aan ondersteuning varieert van licht tot zeer intensief. De afspraken hebben bijvoorbeeld betrekking op het volgen van een ouderschaps cursus, het organiseren van begeleiding van ouders door een instantie, het zoeken van een gezinscoach en/of gespecialiseerde gezinshulp, het bezoeken van een (gespecialiseerde) peuterspeelzaal of crèche of het bezoeken van een moedergroep.

Voorbeelden van afspraken over opvoeding:

- de gezinsvoogd zal onderzoeken of er de mogelijkheid is voor een Persoongebonden Budget om daaruit op langere termijn een vaste begeleiding te kunnen betalen;
- de gezinsvoogd zal een vertegenwoordiger van de Pedagogische Gezinsbegeleiding inschakelen;
- moeder en gezinsvoogd overleggen hoe gespecialiseerde gezinsverzorging en crèche ingezet kunnen worden;
- er zal met wijkverpleegkundige overlegd worden of ondersteuning in de opvoeding vanuit gespecialiseerde gezinshulp mogelijk is;
- kind gaat met een vervroegde plaatsing naar de peuterspeelzaal.

⁴ Van Beek, 2003

De organisaties waaraan deze hulp wordt gevraagd zijn de zorgaanbieders Jeugdzorg, Bureau Jeugdzorg, MEE, huisarts, crèche, peuterspeelzaal.

Gezondheid

In de plannen staan 19 afspraken over gezondheid waarbij hulp van professionals gewenst is. Het gaat vooral om geestelijke gezondheidszorg.

Voorbeelden van dergelijke afspraken zijn:

- tweewekelijkse psychotherapie voor de moeder;
- volgen van een agressietraining door vader;
- via huisarts een versnelde procedure voor psychiater op gang brengen;
- N. zal een hersenscan aanvragen;
- een prikpil en bloedtest bij de huisarts aanvragen;
- een diagnostisch traject inzetten bij de forensische jeugdpsychiatrie;
- moeder gaat zich bij RIAGG opgeven voor een VERS-training⁵;
- met het RIAGG bespreken of het mogelijk is om samen met de familie om de tafel te gaan om bepaalde zaken te bespreken.

De organisaties waaraan deze hulp wordt gevraagd zijn (huis)artsen, psychiaters, Bureau Jeugdzorg, Icare, Stichting de Kern, verloskundige, RIAGG.

Wonen

In de plannen staan 11 afspraken over wonen waarbij de hulp van professionals gevraagd wordt. Dit aantal is lager dan op grond van de vraag van de conferentie verwacht zou kunnen worden. Waarschijnlijk heeft dit te maken met het feit dat afspraken die betrekking hebben op wonen soms in familieverband gemaakt kunnen worden zonder dat daar professionals bij nodig zijn. Een aantal afspraken gericht op wonen betreft de bevestiging van een bestaande situatie.

Voorbeelden van dergelijke afspraken zijn:

- er zal contact opgenomen worden met woningcorporatie om zijn belang te bepleiten;
- hij wordt aangemeld voor een 24-uurplaats bij Bureau Jeugdzorg;
- ze blijft wonen in een groep bij een gezinshuis voor verstandelijk beperkten, de gezinsvoogd zal hiervoor de benodigde stappen ondernemen;
- het zoeken van een kleinschalige woonplek voor jongeren tot 18 jaar via zorgaanbieder;
- tijdelijk blijven wonen in de crisisopvang totdat andere woonplek geregeld is.

Organisaties waaraan deze hulp wordt gevraagd zijn Bureau Jeugdzorg, woningcorporaties en zorgaanbieders.

Onderwijs/opleiding

Zes afspraken zijn met school of over school gemaakt. Enkele voorbeelden:

- overleg met huidige docent over schoolkeuze en studierichting;
- familie gaat het gebruik van door de school gemaakte dagritmekaarten weer gebruiken en daarover bij de juf in de leer;
- moeder gaat met een begeleider van het ROC overleggen over opleidingsmogelijkheden, zij wil een opleiding voor welzijnswerk gaan doen.

Organisaties waaraan deze hulp wordt gevraagd zijn de school en het ROC.

⁵ VERS staat voor Vaardigheidstraining Emotie Regulatie Stroomis en is ontworpen voor mensen met een borderlinestroomis en daarop gelijkende problemen

Omgangsregeling

Er zijn in de plannen vier afspraken te vinden waarin een professional een rol speelt bij een omgangsregeling.

Bijvoorbeeld:

- Bureau Jeugdzorg zal evalueren of de frequentie van de huidige omgangsregeling omhoog kan;
- om de drie weken vindt het bezoek in het gebouw van Jeugdzorg plaats, totdat pleegzorg definitief is goedgekeurd;
- de bezoeksregeling op zaterdag blijft ongewijzigd bestaan mits de gezinsvoogd en de zorgaanbieder hier achter staan.

Organisaties waaraan deze hulp zijn gevraagd zijn Bureau Jeugdzorg en de zorgaanbieder.

Diversen

Er zijn in de plannen 21 afspraken te traceren die niet in één van bovenstaande categorieën te plaatsen zijn of die zo ruim zijn opgesteld dat het onduidelijk is waarop ze betrekking hebben.

Voorbeelden van andersoortige vragen:

- ze zal bij haar hulpverlener aangeven welke problemen er spelen en steun vragen voor haar rol bij de gemaakte afspraken;
- er moet een WVG-pas voor vervoer tussen school en thuis komen;
- hij gaat naar het algemeen maatschappelijk werk om de mogelijkheden voor rechtsbijstand te onderzoeken;
- na ieder bezoek wil de vader een verslag van de pleegouders of van de pleegzorgbegeleider;
- er wordt een bezoek gebracht aan de dienst sociale zaken om de mogelijkheden rond werk en bijstand uit te zoeken.

Bij deze afspraken betrokken organisaties zijn ondermeer de gemeente, bureau voor rechtshulp en Bureau Jeugdzorg.

5.8 Organisaties in de jeugdzorg

Het totaal aantal vragen aan organisaties is 116. Daarvan wordt iets meer dan de helft (53%) gevraagd aan jeugdzorgorganisaties. De meeste vragen worden gesteld aan Bureau Jeugdzorg. Er wordt in 12 van de 15 plannen om diensten gevraagd van Bureau Jeugdzorg.

Plannen maken en uitvoeren

6 De uitvoering van de afspraken

6.1 Inleiding

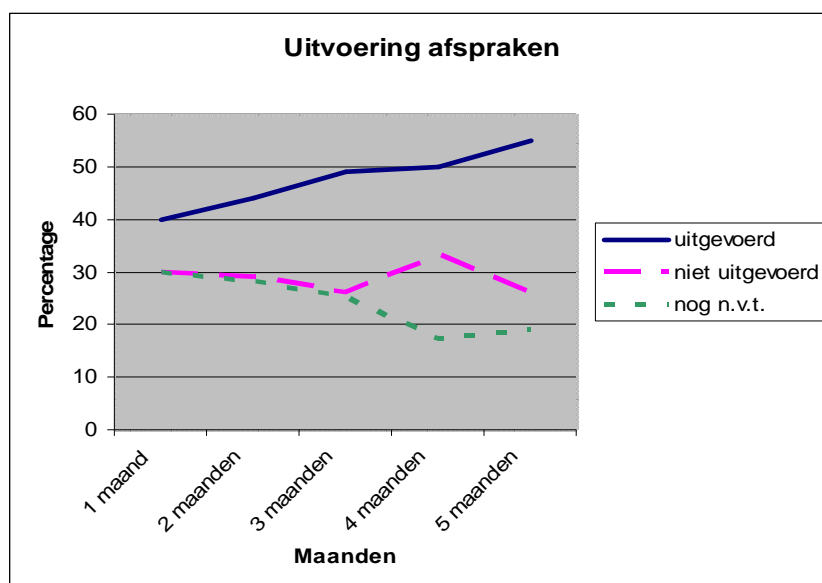
In dit hoofdstuk staat de mate van uitvoering van de plannen centraal voor zover het om het professionele deel gaat. Eerst beschrijven we hoe de uitvoering per maand verloopt. Vervolgens gaan we na of er verschillen zijn in de mate van uitvoering bij zaken die al dan niet onder de jeugdbescherming vallen, of zaken die al dan niet aangemeld zijn door familie (6.3 en 6.4). In 6.5 wordt beschreven of er verschil is in de mate van uitvoering door al dan niet jeugdzorgorganisaties. In 6.6 bekijken we of familie en professionals dezelfde mening zijn toegedaan over het al dan niet uitvoeren van afspraken. In de paragrafen 6.7 en 6.8 gaan we in op de factoren die de uitvoering van het plan bevorderen dan wel belemmeren. De laatste paragraaf gaat over de uitvoering van de afspraken over een evaluatie of noodplan.

6.2 De mate van uitvoering per maand

Bij de mate van uitvoering van de afspraken onderscheiden we drie categorieën:

1. wel of nog steeds uitgevoerde afspraken;
2. niet uitgevoerde afspraken die wel uitgevoerd hadden moeten worden;
3. afspraken die nog niet van toepassing zijn (bijvoorbeeld omdat de situatie waar de afspraak over gaat, zich nog niet heeft voorgedaan).

De tweede categorie verdient bij de analyse de meeste aandacht, omdat hier de uitvoering van de afspraak om de een of andere reden stagneert.

De uitvoering na één maand

Na 1 maand is 40% van de afspraken waarbij professionals betrokken zijn uitgevoerd. 30% procent is niet uitgevoerd, 30% is nog niet van toepassing.

De afspraken die na een maand zijn uitgevoerd hebben voor een deel een praktisch en soms ook tamelijk eenvoudig karakter. Het gaat dan bijvoorbeeld om het opsturen van plannen naar de professionals, het aanmelden bij bepaalde instanties of het invullen van papieren.

30% van de afspraken is na één maand nog niet van toepassing. Het gaat daarbij in ieder geval om alle afspraken die te maken hebben met de evaluatie van het plan en meestal ook met de afspraken over het opnieuw bijeenkomen van het netwerk indien het plan aangepast moet worden. Soms is een afspraak nog niet van toepassing, omdat het later inschakelen van professionals een bewust onderdeel van het plan is of omdat de situatie waar de afspraak overgaat zich niet heeft voorgedaan. Een voorbeeld daarvan is de afspraak dat als het niet goed gaat met het kind, er contact opgenomen wordt met de gezinsvoogd.

De uitvoering na twee maanden:

- (Nog steeds) uitgevoerd: 43% (50 van de 116).
- Niet uitgevoerd: 29% (34 van de 116).
- (Nog) niet van toepassing: 28% (32 van de 116).

Het percentage uitgevoerde afspraken is na twee maanden gestegen tot 43%. Hierbij zijn de uitgevoerde afspraken die een eenmalig karakter hebben inbegrepen.

De uitvoering na drie maanden⁶:

- (Nog steeds) uitgevoerd: 49% (53 van de 110).
- Niet uitgevoerd: 26% (29 van de 110).
- (Nog) niet van toepassing: 25% (28 van de 110).

Eén zaak met 6 afspraken is deze maand niet ondervraagd.

Na drie maanden is het percentage afspraken dat (nog steeds) uitgevoerd wordt opgelopen tot 49% van het totaal aantal afspraken. Het aantal niet uitgevoerde afspraken is in een maand tijd licht gedaald van 29% naar 26%.

De uitvoering na vier maanden:

- (Nog steeds) uitgevoerd: 50% (57 van de 116).
- Niet uitgevoerd: 33% (39 van de 116).
- (Nog) niet van toepassing: 17% (20 van de 116).

In deze maand is het aantal afspraken dat nog niet van toepassing is, gedaald van 28 naar 20 afspraken. Dat zijn bijvoorbeeld afspraken over het bijeenkomen van de familie na drie maanden. Dat blijkt in de meeste gevallen niet gebeurd, waardoor het aantal afspraken dat niet is uitgevoerd is gestegen van 29 naar 39. Het aandeel afspraken dat nog steeds wordt uitgevoerd of niet meer van toepassing is, is stabiel gebleven met 50%.

De uitvoering na vijf maanden:

- (Nog steeds) uitgevoerd: 55% (64 van de 116).
- Niet uitgevoerd: 26% (30 van de 116).
- (Nog) niet van toepassing: 19% (22 van de 116).

In deze maand is er sprake van een afname van het aantal niet uitgevoerde afspraken. 26% van de afspraken is na vijf maanden nog steeds niet uitgevoerd. In totaal is 55% van

⁶ In een zaak met 6 afspraken was het deze maand niet mogelijk om de betrokkenen te bevragen

de afspraken uitgevoerd. 19% van de afspraken is nog steeds niet van toepassing. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om afspraken bij crisissituaties die zich nog niet hebben voorgedaan. Er is één plan waarvan geen enkele afspraak is uitgevoerd. Van één plan zijn daarentegen alle afspraken uitgevoerd. Van de overige plannen is een aantal afspraken wel en een aantal afspraken niet uitgevoerd.

Samenvattend zien we dus dat na één maand reeds 40% van de afspraken is uitgevoerd en dat dit percentage daarna gestaag toeneemt tot 55% na vijf maanden. Als we de afspraken die (nog) niet van toepassing waren, buiten beschouwing laten, is 49 % na 1 maand uitgevoerd en 68% van de afspraken na vijf maanden uitgevoerd.

Na een snelle start vlakt het tempo weliswaar steeds meer af, maar er is toch sprake van een gestage toename van het aantal uitgevoerde afspraken. De resultaten corresponderen redelijk met de resultaten van eerder onderzoek, waarbij gekeken is naar de afname van het aantal zorgpunten na een Eigen Kracht conferentie. Ook hier zien we de eerste maanden het meeste rendement optreden.⁷

Een overzicht van afspraken die na vijf maanden niet zijn uitgevoerd, met daarachter de reden van het niet uitvoeren:

- moeder en dochter krijgen therapie (reden: wachtlijsten);
- evaluatiebijeenkomst van de Eigen Kracht-conferentie houden (komt drie maal voor; redenen: noodzaak wordt niet meer gezien of het is er niet van gekomen);
- gesprek vader en voogd (reden: vader reageert niet);
- kinderopvang (reden: wachtlijst);
- prikpil en bloedtest (reden: onmogelijk vanwege geven borstvoeding);
- afspraak met RIAGG (komt vier maal voor; reden: te druk met baby);
- bezoeksregeling vader begeleiden (reden: detentie vader);
- opvangplaats voor kind (reden: wachtlijsten);
- instellen schriftje waar moeder ervaringen in kan schrijven (reden: moeder ziet het nut er niet van in);
- inzet gespecialiseerde gezinshulp (reden: wachtlijst);
- inzet intensieve opvoedkundige ondersteuning (komt twee maal voor; reden: financieel probleem bij zorginstelling);
- in de leer bij de juf van school (reden volgens moeder: puinhoop op school);
- telefonisch op de hoogte houden van medewerker BJZ (reden: hulpverlener is weg en moeder is boos door uitblijven van hulp in verband met wachtlijsten);
- op de hoogte houden van medewerker RIAGG (reden: moeder is ermee gestopt omdat de medewerker niet reageert op mailtjes en telefoontjes);
- bezoeksregeling niet uitgevoerd (komt twee maal voor, reden: er is een nieuwe bezoeksregeling gemaakt omdat de vaders zich niet gehouden hebben aan hun aandeel in het plan);
- aanmelding bij MEE voor begeleiding (reden: niet bekend);
- afspraken rond werk en bijstand in samenwerking met gemeente (reden: betrokkene kan niet werken door ziekte, maakt nu geheel gebruik van ziekwet);
- aanmelding voor VERS-training⁸ is mislukt (reden: ondanks herhaaldelijk pogen geen contact gekregen; er werd niet teruggebeld of gemaild).

De redenen waarom afspraken niet zijn uitgevoerd zijn divers en kunnen soms aan wachtlijsten of onbereikbaarheid van hulpverleners toegeschreven worden, maar ook aan

⁷ Wijnen-Lunenburg, P. e.a. De familie aan zet. Duivendrecht/Voorhout. Pi-research/WESP

⁸ VERS staat voor Vaardigheidstraining Emotie Regulatie Stoornis en is ontworpen voor mensen met een borderlinestoornis en daarop gelijkende problemen

veranderde omstandigheden of onwil van de familieleden. In paragraaf 6.6 wordt nader ingegaan op de redenen van het niet uitvoeren van de afspraken.

6.3 De mate van uitvoering en jeugdbescherming

Bij 9 van de 15 zaken is er sprake van een jeugdbeschermingsmaatregel. In de volgende tabel is te zien in hoeverre er een verschil is in de mate van uitvoering van de afspraken door professionals in al dan niet jeugdbeschermingzaken.

Mate van uitvoering na vijf maanden:

	Jeugdbescherming	Geen jeugdbescherming
(Nog steeds) uitgevoerd	37 (53%)	27 (59%)
Niet uitgevoerd	19 (27%)	11 (24%)
(Nog) niet van toepassing	14 (20%)	8 (17%)
<i>Totaal</i>	70 (100%)	46 (100%)

De verschillen tussen de zaken met jeugdbescherming en die zonder jeugdbescherming zijn niet groot. Na vijf maanden is 53% van de afspraken van de eerste groep gerealiseerd, bij de tweede groep ligt dit percentage iets hoger: 59%. Dit verschil is niet significant. Het aantal afspraken is vergelijkbaar, namelijk bij beide groepen gemiddeld 7,8 afspraak per plan.

6.4 De mate van uitvoering in relatie tot de aanmelder

Er zijn 8 zaken aangemeld door de familie of de hoofdpersoon zelf en 7 zaken door een instantie (zie hoofdstuk 3.3). Uit onderstaande tabel blijkt dat er meer afspraken door professionals zijn uitgevoerd in zaken waarin er een professionele aanmelder was.

Mate van uitvoering van afspraken na vijf maanden:

	Aanmelder is professional	Aanmelder is familielid
(Nog steeds) uitgevoerd	39 (60%)	25 (49%)
Niet uitgevoerd	14 (22%)	16 (31%)
(Nog) niet van toepassing	12 (18%)	10 (20%)
<i>Totaal</i>	65 (100%)	51 (100%)

Het aantal afspraken per casus verschilt tussen conferenties die door instanties zijn aangemeld en conferenties die door familieleden of de hoofdpersoon zelf zijn aangemeld. In het eerste geval is het aantal afspraken 9,3 per zaak, in het tweede geval ligt het gemiddelde op 6,4.

Het aantal afspraken dat na vijf maanden is uitgevoerd ligt bij de conferenties waarvan de aanmelder een professional was iets hoger, namelijk 60% versus 49%.

In zaken waar de familie zelf de aanmelder was, staan er niet alleen minder afspraken in het plan waarbij diensten van professionals nodig zijn, ook worden de afspraken waar wel professionals bij betrokken zijn minder vaak uitgevoerd.

Daarnaast is er een relatie te leggen met de snelheid waarmee de afspraken uitgevoerd worden. Als familieleden zelf contact met een instantie moeten leggen duurt de uitvoering van de afspraak gemiddeld langer dan wanneer de hulpverlenende instantie de hulp vraagt. Er zijn echter ook gevallen waarbij hulpverleners vooral op elkaar wachten (zie 6.6.).

6.5 De mate van uitvoering in relatie tot jeugdzorg

Na vijf maanden blijken de professionals uit de jeugdzorg vaker de afspraken uit het plan te hebben uitgevoerd dan de professionals uit overige sectoren. Het verschil is significant: 23%.

Mate van uitvoering van afspraken na vijf maanden:

	Uitvoerder uit jeugdzorg	Uitvoerder niet uit jeugdzorg
(Nog steeds) uitgevoerd	41 (66%)	23 (43%)
Niet uitgevoerd	11 (18%)	19 (35%)
(Nog) niet van toepassing	10 (16%)	12 (22%)
<i>Totaal</i>	62 (100%)	54 (100%)

6.6 Zienswijze familie en professionals

In 11 van de 15 plannen zijn de gezinsinformanten en professionals het volledig met elkaar eens over de mate van uitvoering van de afspraken in het plan. Vanzelfsprekend drukken gezinsinformanten zich anders uit dan professionals, maar zij beoordelen de mate van uitvoering hetzelfde.

Bij 4 van de 15 plannen (met in totaal 26 afspraken met professionals) spreken de verschillende informanten elkaar tegen. Hierbij is de trend dat gezinsinformanten vinden dat een afspraak niet is uitgevoerd, terwijl de hulpverleners het tegenovergestelde vinden.

Enkele voorbeelden:

- een moeder zegt dat kind nog niet is aangemeld voor een groep, terwijl de gezinsvoogd zegt dat dit wel het geval is;
- een moeder zegt dat er nog geen overleg met haar is geweest over de gewenste behandeling, terwijl gezinsvoogd aangeeft dat er vier maal overleg is geweest;
- een moeder geeft aan dat ze volgens afspraak een bepaalde werkvorm hanteert, terwijl de juffrouw van school meldt dat dit niet zo is.

6.7 Factoren die het uitvoeren van de afspraken bevorderen

In deze en de volgende paragraaf kijken we naar de factoren die invloed zijn op het al dan niet uitvoeren van de afspraken door professionals. Deze factoren zijn gedestilleerd uit de verslagen van de telefonische interviews. Soms zijn het conclusies van de respondenten zelf, soms zijn ze het resultaat van analyse van de onderzoekers.

1) Samenwerking met familie en professionals

Wanneer een deelnemer aan een Eigen Kracht-conferentie goed contact heeft met een professional, kan dit de uitvoering van het plan bespoedigen. Zoals in het geval

van de casus van Jeffrey (hoofdstuk 4), waar een van de personen uit het netwerk de medewerker van de woningcorporatie goed kent. Dit geldt eveneens voor professionals. Het lijkt erop dat professionals in de jeugdzorg elkaar beter en sneller weten te vinden dan personen van buiten de sector.

2) Afspraken ingebed in lopende hulpverlening

Als er al contact is tussen een familie en een hulpverlenende instantie, worden de afspraken vaker en sneller uitgevoerd dan wanneer een cliënt nieuw is. Dit heeft te maken met dat men elkaar al kent en daardoor enkele procedurele stappen (bijvoorbeeld de intake) kan overslaan. Maar ook speelt een rol dat de Eigen Kracht-conferentie dan als het ware plaatsvindt in een bestaande samenwerkingsrelatie. Er hoeft dan geen nieuwe relatie gestart te worden, alleen een gezamenlijke koerswijziging ingezet of een voortzetting van de bestaande koers gevaren.

3) Duidelijke afspraken en duidelijke adressant

Een duidelijke omschrijving van de afspraak en een duidelijke adressant bevorderen de uitvoering van de vraag aan de professional. Hoe concreter het plan, hoe beter de professional weet wat er van hem of haar verwacht wordt.

4) Duidelijkheid over de regie

Als er duidelijkheid is over de kaders waarbinnen het plan zich kan bewegen, vergroot dat de kans het plan ook uitgevoerd kan worden. Dit speelt met name in de jeugdbescherming. Bij enkele zaken was er duidelijk sprake van een machtsstrijd tussen familie en gezinsvoogd. Dat bevordert het uitvoeren van de afspraken niet. Als er sprake is van jeugdbescherming is de kans het grootst dat uitspraken door professionals ook uitgevoerd worden, als de gezinsvoogd aanwezig is of betrokken bij de Eigen Kracht-conferentie.

5) Goede overdracht

Het komt geregeld voor dat een hulpverlener van baan verandert. Als het plan een onderdeel is van het dossier en er aandacht aan wordt besteed bij de overdracht, is de kans dat de uitvoering van het plan wordt voortgezet aanzienlijk groter.

6.8 Factoren die het uitvoeren van de afspraken belemmeren

Dertig afspraken zijn er na 5 maanden niet uitgevoerd. Er zijn in totaal 35 redenen te vinden waarom de afspraak door de professional niet is uitgevoerd. Bij vijftien van de afspraken zijn de omstandigheden in het gezin of van de hoofdpersoon zodanig gewijzigd dat de afspraak niet meer relevant of van toepassing was.

Enkele voorbeelden:

'Vader zit in gevangenis, dus kan afspraken niet nakomen.'

'Het ging verschrikkelijk slecht met de moeder en ze heeft zich laten opnemen in een psychiatrische instelling. De meisjes zijn toen weer bij vader gaan wonen.'

'Van gezinsvoogd en pleeggezin mag er momenteel geen contact zijn met Lianne en de voogd ziet geen mogelijkheid om Lianne ooit nog terug te laten gaan naar huis.'

'Geen vaste afspraken zoals bij Eigen Kracht-conferentie is afgesproken, maar net zoals vroeger, zoals je normaal met je familie omgaat. Als moeder haar dochter wil zien, kan ze komen wanneer ze wil. Ze is een nichtje en kwam altijd al over de vloer, dan kan je nu niet zeggen: "je mag niet zo vaak komen." Deze wijziging levert geen problemen op.'

Bij de andere 20 niet uitgevoerde afspraken waren er geen ingrijpende veranderingen in de gezinssfeer. De factoren die de uitvoering van deze afspraken belemmerd hebben, zijn divers maar hebben vooral te maken met de niet beschikbaarheid van een medewerker door wisseling van baan, ziekte of vakantie of overdracht naar een andere organisatie. Daarnaast zijn wachtlijsten een belangrijke factor.

Reden van niet uitvoeren afspraak	Aantal
Wisseling personeel/ziekte/vakantie	6
Wachtlijsten	6
Overdragen aan andere instanties zonder resultaat	3
Diversen	5
<i>Totaal</i>	20

1) Wisseling of verlof/ziekte van personeel

Het wisselen van personeel is een belangrijke risico-factor in het uitvoeren van de afspraken. Dat kan zijn omdat het dossier binnen dezelfde organisatie wordt overgedragen, maar ook ziekte en verlof van professionals. Soms is de nieuwe hulpverlener onbekend met de inhoud van het plan van de Eigen Kracht-conferentie. Of met de werkwijze van Eigen Kracht. Een aantal hulpverleners vroeg zich af hoe de procedure is als er iemand anders in een zaak gaat werken. Wiens verantwoordelijkheid is het dan dat deze medewerker het plan krijgt?

Enkele voorbeelden:

'Sandra (casemanager van BJZ-red) weet niet dat er een Eigen Kracht-conferentie is gehouden voor Victor. Ik vraag of zij het plan heeft gekregen: weet ze niet, zal ze voor mij nakijken en terugbellen. Ja, zit bij de papieren.'

'Dat heeft te maken met het feit dat Marcel (hulpverlener RIAGG-red) gaat vertrekken en er een verpleegkundige voor in de plaats komt. Zij begint 1 januari. In de toekomst moet bekeken worden of het nodig is om met elkaar om tafel te gaan.'

'Sinds de Eigen Kracht-conferentie is er nog geen contact met moeder geweest, omdat hulpverleenster op vakantie is gegaan. Ze heeft de moeder nog 1 keer op de moedergroep ontmoet, maar toen niet persoonlijk gesproken.'

2) Wachtlijsten

Een ander terugkerend probleem waardoor een afspraak niet wordt uitgevoerd betreft het bestaan van wachtlijsten. Deze frustreren niet alleen de gezinnen, ook de professionals.

Het gaat om wachtlijsten bij kinderopvang, thuiszorg en zorgaanbieders jeugdzorg (zowel intensieve ambulante hulp thuis als plaatsing in een groep).

Enkele voorbeelden:

'Janneke (medewerker zorgaanbieder-red) had haar op de dag van de conferentie gelijk al opgegeven. Ze kan pas in september beginnen. Er was net een groep gestart en die cursus start 2 keer per jaar.'

'Ze heeft een indicatie voor behandeling in een medisch kinderhuis, een behandeling in een orthopedagogische setting. Ze staat daarvoor op een wachtlijst.'

'Door een financiële tegenvaller bij de instantie (vorige week is er nog iemand ontslagen) is er nog steeds geen intensieve opvoedkundige ondersteuning. De gezinsvoogd baalt hiervan: als hulpverlening faalt zouden daardoor de kinderen het huis uit moeten. Ter overbrugging móét de hulpverlening nu steun aanbieden. Dat verwacht hij binnen drie weken.'

3) Overgedragen aan andere instanties zonder gewenst resultaat

Soms zijn de afspraken niet uitgevoerd, omdat de oorspronkelijke professionele uitvoerende instantie vindt dat de afspraak beter door een andere instantie opgepakt kan worden. Soms is dit ook het geval (dan is de afspraak uitgevoerd), maar in drie gevallen is de uitvoering van de afspraak daardoor gestagneerd.

Een voorbeeld:

'Zorgmanager had van gezinsvoogd de vraag gekregen voor ondersteunende behandeling van de moeder. Hij heeft gezegd dat het niet handig was om bij een andere stichting om hulp te vragen en heeft haar geadviseerd om alle hulp bij één zorgaanbieder te vragen, in dit geval het tehuis waar Merel woont.'

6.9 Uitvoering evaluatie-afspraken en bijstellen plan

Evaluatie

In 12 van de 15 plannen is het houden van een evaluatie-bijeenkomst afgesproken. Zes maal wordt daar een professional bij gevraagd. Van deze 6 keer wordt de evaluatie in 3 gevallen ook daadwerkelijk gehouden, in de andere 3 gevallen niet. Deze afspraken zijn dus niet uitgevoerd, maar hadden dit wel moeten zijn. Dit komt doordat betrokkenen de noodzaak er niet meer van inzien of 'elkaar toch wel zien.'

Enkele voorbeelden:

'Op mijn vraag of ze al een eindbijeenkomst heeft geregeld zegt ze: "Daar is ook niet echt van gekomen. Weet u wat het is? Ik spreek altijd iedereen wel. Iedereen weet het al. Ik spreek ze iedere dag. Als ik nieuws heb, dan bel ik gelijk mijn broers".'

'In het plan staat: bij mij thuis. "Nee, dat doen we bij Jeugdzorg in Raalte" zei de gezinsvoogd. Daar begon het al mee. "En het moest om 3 uur klaar zijn." De evaluatie begon pas om half drie. Ze gaat gewoon de baas spelen over mij. Vanuit de Eigen Kracht-conferentie was alleen de buurvrouw aanwezig. Er zou iemand van het PGB bij zijn, maar dat hebben ze niet voor elkaar gekregen.'

Tenslotte kan over de evaluatie gezegd worden dat ook van de 6 evaluaties waar geen hulpverleners, maar alleen familieleden en sociaal netwerk bijeen zouden komen, er 3 zijn doorgegaan en 3 niet.

Noodplan

In 13 gevallen is in het plan een afspraak gemaakt over wat de betrokkenen doen als de uitvoering van het plan anders loopt dan voorzien. Hoewel het duidelijk is dat een deel van de afspraken om verschillende redenen niet uitgevoerd is, leidt dit meestal niet tot een bijeenkomst van de betrokkenen om het plan bij te stellen.

In één geval zijn de afspraken uit het plan vanaf het begin niet uitgevoerd, omdat de omstandigheden zich drastisch hadden gewijzigd. In 2 gevallen is het plan wel gewijzigd, maar slechts eenmaal door de betrokkenen weer bij elkaar te roepen.

Plannen maken en uitvoeren

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Inleiding

Het hier gerapporteerde onderzoek naar de uitvoering van de Eigen Kracht-plannen door professionals, vindt plaats binnen de jeugdzorgbrede implementatie van Eigen Kracht-conferenties in de provincie Overijssel. In Overijssel werken Bureau Jeugdzorg, de Raad voor de Kinderbescherming, Commujon, Jarabee Jeugdzorg in Twente en Trias Jeugdhulp samen om te bevorderen dat cliënten gemotiveerd en geactiveerd worden verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen situatie. Daartoe hebben zij besloten 'waar mogelijk' het middel van de Eigen Kracht-conferentie in te zetten. Hun streven wordt gesteund en financieel mogelijk gemaakt door de Provincie Overijssel.

Uit eerder onderzoek naar Eigen Kracht-conferenties in Overijssel⁹ is gebleken dat de meeste aanmeldingen in deze provincie tot een Eigen Kracht-conferentie leiden en de meeste Eigen Kracht-conferenties tot een door de familie en bekenden gemaakt plan. Daarnaast worden de Eigen Kracht-conferenties zowel door professionals als familieleden positief gewaardeerd. Volgens de professionals zijn effecten van Eigen Kracht-conferenties ondermeer dat het netwerk actiever wordt, de samenwerking tussen familie en professional toeneemt en verbetert en de situatie van het kind verbetert.

Er zijn afspraken gemaakt tussen de provincie Overijssel, de eerder genoemde Overijsselse instellingen in de jeugdzorg en de organisaties Pactum, Lindenhout en de Kij, om ervoor te zorgen dat Eigen Kracht een structurele inbedding in het beleid van de instellingen krijgt. Daarbij is van belang dat het aantal Eigen Kracht-conferenties toeneemt, maar ook dat de uitvoering van de door de families gemaakte plannen voorspoedig verloopt. Een aspect van de uitvoering van de plannen is de zorg, steun en hulp die families aan professionals vragen. Nu de implementatie in Overijssel een structureel karakter krijgt, is het van belang meer gedetailleerde en provinciale informatie te verzamelen over de uitvoering van de plannen, waarbij de focus ligt op het professionele aandeel in de uitvoering van de plannen. Daarover gaat het in dit onderzoeksrapport.

De vraagstelling van het onderzoek luidt als volgt: *Hoe verloopt de voortgang van de uitvoering van de plannen van Eigen Kracht-conferenties in de jeugdzorg? In welke mate verkrijgen families de door hen gevraagde steun en hulp van professionals? Welke factoren spelen daarin een belemmerende dan wel bevorderende rol?*

Voor de beantwoording van de vraagstelling is een verkennend onderzoek gedaan, waarbij het professionele deel van de uitvoering van een vijftiental Eigen Kracht-plannen gedurende 5 maanden is gevolgd. Het betreft alleen plannen waar de familie om professionele diensten heeft gevraagd.

Er zijn telefonische interviews gehouden met sleutelfiguren van de familie en de professionals van organisaties aan wie de familie diensten heeft gevraagd. Zo werd gemiddeld per zaak met 4 personen gesproken; er werd elke maand gebeld gedurende 5 maanden. In totaal werd met 41 professionals gesproken van 20 organisaties.

Daarnaast zijn schriftelijke bronnen (het plan) bestudeerd en kwantitatieve gegevens over de betreffende zaken verzameld.

⁹ van Beek, 2006; van Beek en Verdonk 2007; Gramberg, 2008a; Schuurman, 2008

In de voorafgaande hoofdstukken is over de resultaten van het onderzoek gerapporteerd. Achtereenvolgens zijn opzet, aanleiding en verloop van het onderzoek beschreven (hoofdstuk 1 en 2) en de kenmerken van de onderzochte Eigen Kracht-conferenties (hoofdstuk 3). Hoofdstuk 4 laat zien hoe de uitvoering van het plan in de praktijk plaats kan vinden aan de hand van 3 cases. Hoofdstuk 5 behandelt de inhoud van de onderzochte plannen, hoofdstuk 6 de uitvoering van deze plannen.

7.2 Conclusies

De conclusies met betrekking tot de inhoud van de plannen zijn:

- De door de families gemaakte plannen variëren in omvang en mate van concreetheid. Een gemiddeld plan bevat 25,4 afspraken. Het aandeel van de afspraken die met professionals te maken hebben, bedraagt gemiddeld 30%. De meeste afspraken waarbij diensten van professionals gevraagd worden, hebben te maken met opvoeding, gezondheid en wonen. De vraag aan opvoedingsondersteuning is verreweg het grootst.
- De plannen bevatten zowel afspraken waarvan het de bedoeling is dat ze meteen worden uitgevoerd, als afspraken voor later die over situaties gaan die zich in de toekomst zouden kunnen voordoen.
- Families vragen zowel diensten van professionals van organisaties binnen als buiten de jeugdzorg. Bij de organisaties van buiten de jeugdzorg gaat het vooral om GGZ-instellingen, thuiszorg en woningcorporaties.
- In de plannen die afspraken bevatten over een wijziging van verblijfplaats van een of meerdere kinderen, valt op dat die wijziging meestal leidt tot een minder intensieve vorm van jeugdzorg; het voornemen is veelal dat de kinderen vanuit een vorm van geïndiceerde jeugdzorg naar huis gaan.

De conclusies met betrekking tot de uitvoering van de plannen zijn:

- Het merendeel van de gevraagde diensten wordt geleverd. De eerste maand is cruciaal. Na een maand is bijna de helft van de gevraagde diensten geleverd, na vijf maanden is dat bij 70% het geval. Na een snelle start vlakt het tempo weliswaar steeds meer af, maar er blijft sprake van een gestage toename van het aantal uitgevoerde afspraken.
- De organisaties uit de jeugdzorg leveren aanzienlijk vaker de gevraagde diensten dan organisaties uit andere sectoren. Vermoedelijk heeft dit te maken met de grotere bekendheid van Eigen Kracht in de jeugdzorg en de inspanningsverplichting die de jeugdzorgorganisaties met elkaar zijn aangegaan ten aanzien van de implementatie van Eigen Kracht.
- Er zijn twee hoofdoorzaken aan te wijzen voor het niet uitvoeren van afspraken waarbij professionals betrokken zijn. De eerste en meest voorkomende is gewijzigde omstandigheden waardoor een eerder gemaakte afspraak niet meer relevant is. De tweede oorzaak is het (niet goed) functioneren van hulpverlening of hulpverlener. Het gaat dan vooral om een slechte overdracht bij wisseling van personeel en wachtlijsten.
- Het is waarschijnlijk dat de gebruikte onderzoeksmethode het resultaat enigszins

beïnvloed heeft. Het systematisch navragen van de stand van zaken van de uitvoering van het plan, heeft er waarschijnlijk enigszins toe bijgedragen dat professionals afspraken (eerder) hebben uitgevoerd.

- Bij gewijzigde omstandigheden wordt er zelden een nieuwe bijeenkomst van familie en hulpverleners belegd, ook niet als dat wel in het plan staat.
- Factoren die de uitvoering van afspraken door professionals bevorderen zijn een goede samenwerking tussen familie en professional en professionals onderling, het inbedden van de afspraken in de lopende hulpverlening, duidelijk omschreven afspraken met een duidelijke adressant, duidelijkheid over de regie en een goede overdracht bij wisseling van personeel.
- Factoren die de uitvoering van afspraken door professionals belemmeren zijn de wisseling van personeel, wachtlijsten en overdracht naar een andere organisatie. Naast de uitvoering van het plan, frustreren wachtlijsten eveneens professionals en familieleden.
- Er zijn geen aanwijzingen dat het voor de mate van uitvoering van het Eigen Kracht-plan uitmaakt of er sprake is van een jeugdbeschermingsmaatregel of niet. Wel lijkt het van invloed te zijn wie de aanmelder is. Als een professionele organisatie de aanmelder is, is het percentage uitgevoerde afspraken na 5 maanden hoger. Ook is van invloed of het om een organisatie uit de jeugdzorg gaat of niet; het percentage uitgevoerde afspraken is aanzienlijk hoger bij organisaties uit de jeugdzorg dan bij de overige organisaties.

De overige conclusies zijn:

- Bureau Jeugdzorg vervult een spilfunctie. Van de professionele organisaties die gezinnen aanmelden voor een Eigen Kracht-conferentie, is Bureau Jeugdzorg de grootste aanmelder. Daarnaast is of wordt Bureau Jeugdzorg betrokken bij een deel van de zaken waarvan families zelf de aanmelder bij Eigen Kracht zijn. In 80% van de zaken uit de onderzoeksgroep is een rol weggelegd voor Bureau Jeugdzorg.
- Zowel professionals als de kinderen en hun familieleden zijn tevreden over het tijdens de Eigen Kracht-conferentie gemaakte plan.

7.3 Aanbevelingen

Op basis van de resultaten en de conclusies van het onderzoek doen we de volgende aanbevelingen om de uitvoering van de plannen door professionals te bevorderen.

1. Stimuleren dat families duidelijke en concrete plannen maken, waarin staat van wie welke dienst gevraagd wordt en wie de regie heeft over de uitvoering van het plan.
2. Intensiveren of opbouwen van een samenwerkingsrelatie tussen families en professionals en professionals onderling, met name in de eerste maand na de Eigen Kracht-conferentie.
3. Aanstellen van een medewerker per jeugdzorgorganisatie die systematisch en vasthoudend nagaat in hoeverre de professionals van de eigen organisatie de in het

Eigen Kracht-plan gemaakte afspraken nakomt; te beginnen bij Bureau Jeugdzorg dat bij het merendeel van de plannen betrokken is.

4. Voortzetten, intensiveren en uitbreiden van intersectorale samenwerking, met name met GGZ-instellingen, de thuiszorg en woningcorporaties. Sluiten van overeenkomsten met deze organisaties om de implementatie van Eigen Kracht te bevorderen, zoals in de jeugdzorg is gedaan.
5. Zorgen voor continuïteit in de inzet van medewerkers en de uitvoering van het plan. Continuïteit waarborgen bij wisseling van medewerkers of overdracht naar andere organisaties. Het Eigen Kracht-plan een prominente plek geven in dossiers en andere vormen van inhoudelijke registratie.
6. Wegwerken van wachtlijsten, met voorrang bij vormen van opvoedingsondersteuning.
7. Standaard opnemen van het werken met Eigen Kracht in de procedures van dienstverlenende organisaties. Standaardmomenten bepalen waarop er inhoudelijk verslag gedaan wordt van de mate van uitvoering van het plan en de rol van de eigen organisatie daarin.
8. Ontwikkelen van laagdrempelige mogelijkheden voor professionals en familieleden om met elkaar te overleggen over de uitvoering van het plan en elkaar op de hoogte te houden over de mate van uitvoering en nieuwe ontwikkelingen.
9. Nagaan op welke wijze families die zichzelf bij de Eigen Kracht *Centrale* hebben aangemeld (extra) ondersteund kunnen worden bij het verkrijgen van de professionele diensten die zij wensen.

Bijlagen

Plannen maken en uitvoeren

Bijlage 1: Brief ouders

Geachte heer/mevrouw

Onlangs heeft u een Eigen Kracht-conferentie meegemaakt, waarbij er een plan is gemaakt voor uw kind (of kinderen). De Eigen Kracht-coördinator heeft u gevraagd of u mee wilt werken aan een onderzoek naar de uitvoering van dat plan. Fijn dat u daaraan wilt meewerken!

Graag vertel ik u wat meer over de werkwijze en de bedoeling van het onderzoek. Eerst over het doel. Een Eigen Kracht-conferentie wordt gehouden om de situatie van een kind te verbeteren. Om dat voor elkaar te krijgen maken familie en bekenden samen een plan. Het is dan wel belangrijk dat het plan ook wordt uitgevoerd. Om meer te weten te komen over of dat lukt en hoe dat komt, wordt het onderzoek uitgevoerd. Anderen kunnen er wat aan hebben als er meer bekend wordt wat er mee- en tegenzit in de uitvoering van een plan. We denken daarbij speciaal aan hulp en steun die er van instanties en hulpverleners wordt gevraagd. Geven zij die steun? En stel dat dit niet gebeurt, waar ligt dat dan aan?

Hoe gaan we te werk? Ongeveer een maand na uw Eigen Kracht-conferentie wordt u gebeld door een van onze onderzoekers. Een maand daarna belt zij weer en vervolgens nog drie keer met tussentijd van een maand. De onderzoeker zal u vragen hoe het volgens u met de uitvoering van uw plan is gesteld. Wat gaat goed? Wat kan beter? We schatten dat zo'n telefoongesprek ongeveer een kwartier duurt, maar dat hangt af van hoeveel u te vertellen heeft.

Niet alleen u wordt gebeld. De mensen van organisaties die in uw plan staan en aan wie gevraagd wordt om hulp en steun te geven worden ook gebeld.

Het telefonische interview is vertrouwelijk. Dat betekent dat de onderzoeker niet aan anderen mag doorgeven wat er is verteld. Wat u vertelt komt dus niet verder dan de oren van de onderzoeker. Uw gegevens worden ook anoniem verwerkt. Wij kunnen er dus niet voor zorgen dat het beter gaat met uw kind of met de uitvoering van het plan. Daar zijn anderen voor.

Het onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van de Eigen Kracht *Centrale* en wordt gefinancierd door de provincie Overijssel.

De onderzoeker die binnenkort contact met u opneemt is

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u die stellen aan de onderzoeker of aan ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Fiet van Beek
Projectleider

Bijlage 2: Brief gezinsinformant

Geachte heer/mevrouw

Onlangs heeft u een Eigen Kracht-conferentie meegemaakt, waarbij er een plan is gemaakt voor een of meerdere kinderen die u goed kent. Met toestemming van de ouder(s), wordt nu onderzocht hoe het gaat met de uitvoering van het plan. We hopen dat u daar ook aan mee wilt werken.

Graag vertel ik u wat meer over de werkwijze en de bedoeling van het onderzoek. Eerst over het doel. Een Eigen Kracht-conferentie wordt gehouden om de situatie van een kind te verbeteren. Om dat voor elkaar te krijgen maken familie en bekenden samen een plan. Het is dan wel belangrijk dat het plan ook wordt uitgevoerd. Om meer te weten te komen over of dat lukt en hoe dat komt, wordt het onderzoek uitgevoerd. Anderen kunnen er wat aan hebben als er meer bekend wordt wat er mee- en tegenzit in de uitvoering van een plan. We denken daarbij speciaal aan hulp en steun die er van instanties en hulpverleners wordt gevraagd. Geven zij die steun? En stel dat dit niet gebeurt, waar ligt dat dan aan?

Hoe gaan we te werk? Ongeveer een maand na de Eigen Kracht-conferentie wordt u gebeld door een van onze onderzoekers. Een maand daarna belt zij u weer en vervolgens nog drie keer met tussentijd van een maand. De onderzoeker zal u vragen hoe het volgens u met de uitvoering van het plan is gesteld. Wat gaat goed? Wat kan beter? We schatten dat zo'n telefoongesprek ongeveer een kwartier duurt, maar dat hangt af van hoeveel u te vertellen heeft.

U bent niet de enige die wordt gebeld. We nemen ook contact op met (een van) de ouders en de mensen van organisaties die in het plan staan en aan wie gevraagd wordt om hulp en steun te geven.

Het telefonische interview is vertrouwelijk. Dat betekent dat de onderzoeker niet aan anderen mag doorgeven wat er is gezegd. Wat u vertelt komt dus niet verder dan de oren van de onderzoeker. Uw gegevens worden ook anoniem verwerkt. Wij kunnen er dus niet voor zorgen dat het beter gaat met het kind (of de kinderen) of met de uitvoering van het plan. Daar zijn anderen voor.

Het onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van de Eigen Kracht *Centrale* en wordt gefinancierd door de provincie Overijssel.

De onderzoeker die binnenkort contact met u opneemt is

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u die stellen aan de onderzoeker of aan ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Fiet van Beek
projectleider

Bijlage 3: Brief organisaties

Geachte heer/mevrouw

Onlangs is er een Eigen Kracht-conferentie geweest voor (naam hoofdpersoon of naam familie). Familie en bekenden hebben samen een plan opgesteld om de situatie van (naam hoofdpersoon of naam familie) te verbeteren. In dat plan wordt steun of hulp gevraagd aan uw organisatie. Met toestemming van de ouder(s), wordt nu onderzocht hoe het gaat met de uitvoering van het plan. We hopen dat u daar ook aan mee wilt werken.

Graag vertel ik u wat meer over de werkwijze en de bedoeling van het onderzoek. Eerst over het doel. Een Eigen Kracht-conferentie wordt gehouden om de situatie van een kind of familie te verbeteren. Om dat voor elkaar te krijgen maken familie en bekenden samen een plan. Het is dan wel belangrijk dat het plan ook wordt uitgevoerd. Om meer te weten te komen over of dat lukt en hoe dat komt, wordt het onderzoek uitgevoerd. Anderen kunnen er wat aan hebben als er meer bekend wordt wat er mee- en tegenzit in de uitvoering van een plan. We denken daarbij speciaal aan hulp en steun die er van instanties en hulpverleners wordt gevraagd. Geven zij die steun? En stel dat dit niet gebeurt, waar ligt dat dan aan?

Hoe gaan we te werk? Ongeveer een maand na de Eigen Kracht-conferentie wordt u gebeld door een van onze onderzoekers. Een maand daarna belt deze weer en vervolgens nog drie keer met tussentijd van een maand. De onderzoeker zal u vragen hoe het volgens u met de uitvoering van het plan is gesteld. Wat gaat goed? Wat kan beter? We schatten dat zo'n telefoongesprek ongeveer een kwartier duurt, maar dat hangt af van hoeveel u te vertellen heeft.

U bent niet de enige die wordt gebeld. We nemen ook contact op met (een van) de ouders en/of een andere vertegenwoordiger van de familie. Daarnaast worden medewerkers gebeld van alle organisaties die in het plan staan en aan wie gevraagd wordt om hulp en steun te geven.

Het telefonische interview is vertrouwelijk. Dat betekent dat de onderzoeker niet aan anderen mag doorgeven wat er is gezegd. Wat u vertelt komt dus niet verder dan de oren van de onderzoeker. Uw gegevens worden ook anoniem verwerkt. WESP speelt geen enkele rol in de uitvoering van het plan of de hulp aan de familie.

Het onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van de Eigen Kracht *Centrale* en wordt gefinancierd door de provincie Overijssel.

De onderzoeker die binnenkort contact met u opneemt is

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u die stellen aan de onderzoeker of aan ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Fiet van Beek
projectleider

Plannen maken en uitvoeren

Referenties

Beek, F. van (2003). *Eigen Kracht volgens plan?* Onderzoek naar de plannen en follow-up van Eigen Kracht-conferenties (deelrapport 2). Voorhout: WESP

Beek, F. van (2006), *Op de grens tussen bemoeizucht en zorg*. Rapportage van het onderzoek naar Eigen Kracht-conferenties in Overijssel en de verhouding van Eigen Kracht en de Wet op de Jeugdzorg. Voorhout: WESP

Beek, F. van, Verdonk, M. (2007) *Eigen Kracht in Overijssel. Jaarcijfers 2006*. Voorhout: WESP

Gramberg, P. (2008a). *Eigen Kracht in Overijssel. Jaarcijfers 2007*. Voorhout: WESP

Gramberg, P. (2008b), *Jaarcijfers Eigen Kracht 2007*. Voorhout: WESP

Schuurman, M. (2008). *Momenten voor Eigen Kracht*. Rapportage van het onderzoek naar de momenten voor Eigen Kracht-conferenties. Voorhout: WESP

Wijnen-Lunenburg, P., Beek, F van, Bijl, B. e.a. (2008) *De familie aan zet*. De uitkomsten van Eigen Kracht-conferenties in de jeugdbescherming met betrekking tot veiligheid, sociale cohesie en regie. Duivendrecht/Voorhout: PI Research/WESP

www.eigen-kracht.nl

www.wespweb.nl